

ФЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ

1. Каримов, И.А. Ирода ва иймон - зътиқодимиз синови. -Т.: Ўзбекистон, 1999. -32 б.
2. Каримов И.А. Кучли давлатдан кучли жамият сари. -Т.: Ўзбекистон, 28-30 катор. 1998. -480 б.
3. Каримов И.А. Янгича фикрлаш ва ишлаш - давр талаби. Т.5. -Т.: Ўзбекистон, 1997. -384 б.
4. Каримов И.А. Юксак малакали мутахассислар - тараккият омили. - Т.: Ўзбекистон, 1995. -24 б.
5. Каримов И.А. Ақлий ва маънавий салоҳият // янги жамият пойдевори.// И.Каримов. Маънавий юксалиш йўлида. -Т., 1998. - Б. 49-50.
6. Каримов И.А. Миллий истиқлол мафкураси.// И.Каримов. Маънавий юксалиш йўлида. -Т., 1998. -Б. 121-122.
7. Каримов И.А. Тарихий хотирасиз келажак йўқ.// И.Каримов. Маънавий юксалиш йўлида. -Т., 1998. -Б. 429-443.
8. XX аср ўзбек адабиёти тарихи. Дарслик (Норматов У, Б.Назаров, А.Каттабеков, О.Шафиддинов). -Т.: Ўқитувчи, 1999. - 198 б.
9. Абдусаматов Х. Тарих ва бадий талкин. -Т.: 1995. -183 б.
10. Адабиёт ва замон (мақола, очерк, адабий портретлар). - Т.: Адабиёт ва санъат, 1980. -368 б.
11. Адабий турлар ва жанрлар (уч жилдли), 1-жилд (эпос). - Т.: Фан, 1991. -384 б.
12. Адабий бахслар: Уйғун -П.Шермухамедов, Х.Фулом - Н.Худойберганов, А.Мухтор - С.Мирвалиев, Мирмухсин - Ф.Насриддинов, О.Ёкубов - И.Ғафуров мулоқоти// Инкилоб ва адабиёт. -Т., 1977. -Б. 381-390.

МУНДАРИЖА

КИРИШ

БИРИНЧИ БОБ - Тарихий воқелик драматизми ва характерлар руҳияти тасвири

ИККИНЧИ БОБ - «Кўхна дунё» романида тарихий воқелик ва руҳият тасвири синтези

ХУЛОСА

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

XX асрнинг сўнгги чораги ўзбек романи янги ривожланиш йўлига кирди. Бу паллада жанр инсоннинг маънавий-ахлоқий ҳаётини янада чуқурроқ, янада кўламлироқ очиш, воқеликни романнинг «мен»и орқали акс эттириш борасида жаҳон романчилиги даражасига кўтарилди. Аср охири ўзбек романчилигида психологик тасвир мавқеи ортди. А.Кодирий, Чўлпон, Ойбек, А.Қаҳҳорлар пойдеворини қўйган воқеликни кенг равишда акс эттириш, инсон руҳий дунёсининг ранг-баранг ҳолатларини бадий тадқиқ этиш борасидаги бадий тажрибалар шаклланган ҳаёт талаб ҳамда эҳтиёжларига жавоб бера оладиган шаклда ва йўналишда ривожлантирилди. Ушбу жараёнда Саид Аҳмад, О.Ёкубов, П.Кодиров, Мирмуҳсин, Х.Фулом, Ў.Ҳошимов, Ш.Холмирзаев, О.Мухтор, Мурод Муҳаммад Дўст, М.Мансуров, Т.Мурод, Муҳаммад Али, Х.Дўстмуҳаммад, А.Иброҳимов каби кўплаб адибларнинг ўз ўринлари, ўз улушлари бор.

Асрнинг сўнгги чораги ўзбек романи ҳам микдорий, ҳам сифатий ўзгаришларни ўз бошидан кечирди. Ушбу ўзгаришлар икки йўналишда - ҳам замонавий, ҳам тарихий мавзулар йўналишида кечди. Миллий романимизда ўзбек халқининг ҳозирги ҳаёти, миллат руҳий оламида юз бераётган турли хилдаги ўзгаришлар ўз ифодасини топди. Бевосита мана шу даврда халқнинг ўтмишига, улкан тарихий сиймолар ҳаётига мурожаат қилиш, уларнинг шонли, аммо оғир қисматларига бадий жиҳатдан назар ташлаш, шу орқали миллат онгида қайтадан куртак отиб келаётган уйғониш экинига алоҳида маънавий озиқ бериш тамойили кучайди. Натижада, тарихий мавзудаги романлар аср охири миллий романчилигимиз уфқларини бекиёс даражада кенгайтди. О.Ёкубов, П.Кодиров, Мирмуҳсин, Муҳаммад Али

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА
МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ НИЗОМИЙ НОМИДАГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА УНИВЕРСИТЕТИ

Кўлёзма ҳукукида

УДК - 894.375 (092-3. Ёкубов)

ИСАЕВА ШОИРА БОЛТАБОЕВНА

**ЎЗБЕК ТАРИХИЙ РОМАНЛАРИДА ХАРАКТЕР
РУҲИЯТИНИ ТАСВИРЛАШ УСУЛЛАРИ**

10.01.08 - Адабиёт назарияси

Филология фанлари номзоди илмий даражасини
олиш учун тақдим этилган диссертация

Илмий раҳбар - **Т.БОБОЕВ**

педагогика фанлари доктори

Тошкент - 2001